
Generalni Direktor Autoriteta Civilnog Vazduhoplovstva Kosova,

Shodno Članovima 15.1 (f), 21.2 i 81 Zakona br. 03/L-051 o Civilnom vazduhoplovstvu,

U cilju utvrđivanja stope za naknade za korišćenje aeronautičkih objekata i usluga od strane operatora aerodroma, uspotavljanja načela za visinu naknade koja se trebaju uzeti u obzir od strane operatora aerodroma tokom određivanja tarifa kao i prilikom uspostavljanja postupka za odobravanje tih tarifa,

Izdaje sledeću:

**UREDBU Br. 1/2011
O AERODROMSKIM TARIFAMA**

**Član 1
Delokrug primene**

Ova Uredba važi za aerodrome u kojima operatori naplaćuju naknadu za raspoloživost ili pružanje svojih aeronautičkih usluga i objekata.

**Član 2
Definicije**

Za svrhe ove Uredbe:

“*Aerodrom*” znači bilo koja površina specifično prilagođena za sletanje, uzletanje i manevrisanje aviona zajedno sa pomoćnim instalacijama koje takve operacije mogu iziskivati za potrebe avionskog saobraćaja i usluga, uključujući instalacije potrebne za pomoć komercijalnim vazдушnim uslugama;

“*Operator aerodroma*” znači organ koji, u zavisnosti od slučaja i uporedo s drugim delatnostima, je po ugovoru zadužen za administraciju i upravljanje aerodroma i koordinaciju i kontrolu delatnosti raznih operatora koji su prisutni na dotičnom aerodromu;

“*Korisnik*” znači bilo koje fizičko ili pravno lice koje je odgovorno za prevoz putnika, pošte i/ili tereta od i do aerodroma;

“Aerodromska tarifa” znači naplata naknade za korišćenje objekta i usluga u dobit operatora aerodroma koju uplaćuje korisnik, a koja se ekskluzivno nudi od upravnog organa aerodroma vezano sa sletanjem, uzletanjem, osvetljenjem, snabdevanjem gorivom, parkiranjem aviona kao i obradom putnika i tereta;

“ACV” znači Autoritet Civilnog Vazduhoplovstva Republike Kosovo.

Član 3

Osnovna načela tarifa

Operator aerodroma poštuje sledeća osnovna načela tokom naplaćivanja tarife:

- a) Aerodromske tarife ne smeju prevazići ukupni iznos troškova za usluge koje pokrivaju. U svrhu transparentnosti, aerodrom održava račune koje izričito ukazuju detalje takvih troškova;
- b) Aerodromske tarife ne smeju da diskriminišu korisnike;
- c) Aerodromski operator i korisnici se moraju redovno konsultovati po pitanju tarifnog sistema, standarda kvaliteta i budućih investicija;
- d) Aerodromske tarife se ne smeju naplaćivati za objekte ili usluge pre nego što se iste puste u funkciji.

Član 4

Struktura aerodromskih tarifa

Struktura aerodromske tarife mora biti objektivna i transparentna i ne sme podstaći smanjenje sigurnosti od strane korisnika.

Aerodromske tarife, između ostalog, obuhvataju sledeće:

- a) Tarifu za sletanje, koja se naplaćuje za korišćenje objekta i usluga koji su neophodni za postizanje operacija uzletanja i sletanja aviona. Tarifa za sletanje zasnovana je prema formuli težine, koristeći maksimalnu dozvoljenu težinu za uzletanje aviona koja je izdata uverenjem o plovidbenosti;
- b) Tarifu za parking aviona, koja se naplaćuje za korišćenje objekata za parkiranje i hangar. Tarifa za parking računa se na osnovu maksimalne dozvoljene težine za uzletanje aviona predviđene uverenjem o plovidbenosti i vremena parkiranja na aerodromu. Operator aerodroma može utvrditi vreme kada je parking besplatan;

- c) Tarifu za putničke usluge, koja sa naplaćuje za korišćenje objekata za putničke usluge. Tarifa za putničke usluge naplaćuje se za svaku osobu koja polazi na komercijalni let iz Kosova, osim ako je osoba:
- i. mlađa od 2 godine,
  - ii. član kabinske posade na dužnosti,
  - iii. neželjeno preusmerena od vazdušne kompanije u Kosovo ili
  - iv. direktni tranzitni putnik, koji se privremeno zaustavlja na aerodrom, te kasnije istim avionom sa istim brojem leta nastavlja put.

Ovu naknadu, prilikom prodaje karata, naplaćuju vazdušne kompanije koje obavljaju komercijalne letove.

- d) Tarifa sigurnosti, koja se naplaćuje za pružanje sigurnosnih usluga i infrastrukture za vazdušni saobraćaj. Sigurnosna tarifa naplaćuje se za svaku osobu koja polazi komercijalnim letom iz Kosova, osim ako ta osoba spada pod neku od kategorija izuzetih osoba kao gorenavedeno pod (c);

Ova tarifa može sačinjavati sastavni deo tarife putničkih usluga.

- e) Tarifa vazdušnih mostova, koja je vezana pružanjem i radom vazdušnih mostova. Tarifa vazdušnih mostova je zasnovana na vremenskom periodu korišćenja vazdušnog mosta.

Član 5

Razlika aerodromskih tarifa

5.1 Operator aerodroma može razlikovati kvalitet i delokrug aerodromskih usluga, terminala ili delova terminala, od pružanja namenskih usluga, posebnih terminala ili delova terminala.

5.2 Nivo aerodromskih tarifa se može razlikovati shodno kvalitetu i delokrugu takvih usluga i njihovih cena ili nekog drugog cilja i to na osnovu transparentnog obrazloženja. Bez predrasuda prema Članu 3, operator aerodroma može postaviti takve promenljive tarife aerodroma.

5.3 Aerodrom podnosi predloge za promenljive tarife ACV-u na odobrenje, u skladu sa Članom 10 i 11 ove Uredbe.

5.4 Operator aerodroma dozvoljava bilo kojem korisniku koji želi koristiti namenske usluge ili posebni terminal ili deo terminala, pristup tim uslugama i terminalu ili delu terminala. U slučaju da više korisnika nego što dozvoljava kapacitet žele pristup namenskim uslugama i/ili posebnom terminalu ili delu terminala, pristup se utvrđuje na osnovu relevantnih, objektivnih, transparentnih i ne-diskriminatornih kriterija. Operator aerodroma podnosi ove kriterije ACV-u na odobrenje.

Član 6

Izmena aerodromskih tarifa

Operator aerodroma može izvršiti izmene aerodromskih tarifa kad su u pitanju javni i opšti interesi. Kriterijumi koji se koriste za te izmene moraju biti relevantni, objektivni i transparentni. Izmene moraju biti ograničene, dok su opseg i trajanje proporcionalni cilju.

Takve izmene imaju za cilj:

- a) Smanjenje ili nadoknadu za uticaj na životnu sredinu, u tom slučaju tarifa se može izmeniti uzevši u obzir doba dana i učinak aviona na akustiku i izduvne gasove;
- b) Poboljšanje korišćenja aerodromskih objekata, u tom slučaju tarife se mogu izmeniti imajući u obzir doba dana, doba nedelje ili doba godine, vrstu saobraćaja, način korišćenja prostorija, postrojenja i mesto gde se oni nalaze. Aerodromske tarife mogu se privremeno smanjiti za korisnike čija evolucija saobraćaja, ili deo iste, prevazilazi date iznose ili je obećan od korisnika unetog u ugovoru; ili
- c) Promovisanje otvaranja novih linija, u tom slučaju aerodromske tarife se mogu privremeno smanjiti za korisnike koji koriste nove linije od dotičnog aerodroma, i gde se prostori za sakupljanje putnika ne preklapaju s prostorima za sakupljanje koji snabdevaju postojeće linije.

Član 7

Standardi kvaliteta

Od 1 juna 2012, operator aerodroma treba uspostaviti sistem pokazatelja standarda kvaliteta, u odnosu na kvalitet usluga koji se pružaju u aerodromu. Operator aerodroma treba podneti ACV-u svoj sistem pokazatelja standarda kvaliteta na odobrenje. Operator aerodroma treba da nadgleda pokazatelje standarda kvaliteta i objavljuje njihove rezultate svaka tri meseca nakon toga.

Član 8

Konsultovanje

8.1 Svaki aerodrom ima Savetodavni Komitet (u daljem tekstu „Komitet“) u sastavu predstavnika operatora aerodroma, korisnika aerodroma i udruženja vazdušnih prevoznika. Korisnici aerodroma i udruženja vazdušnog prevoza moraju biti zastupljeni u istom broju kao i predstavnici operatora aerodroma.

8.2 Operator aerodroma osniva Komitet i utvrđuje kriterije za njegov sastav i podnosi dokumentat osnivanja ACV-u za konačno usvajanje.

8.3 Na osnivačkom sastanku, Komitet usvaja opis dužnosti i podnosi ACV-u za konačno odobrenje.

8.4 ACV može učestvovati na sastancima Komiteta, ali nema pravo glasa. Komitet se sastaje najmanje jedanput godišnje da bi izrazio mišljenje u vezi aerodromskih tarifa i planova investicija. Komitet se može konsultovati po bilo kom aspektu koji se odnosi na aerodromske tarife. Na svim sastancima drži se zapisnik sastanka.

8.5 Operator aerodroma podnosi Komitetu predlog o izmeni sistema ili stope aerodromskih tarifa uz pogodno obrazloženje, ne kasnije od 4 meseci pre planiranog stupanja na snagu. Zajedno s tim predlogom, operator aerodroma može Komitetu podneti sporazum na nivou usluge. Početni predlog se takođe unapred podnosi ACV-u, ne kasnije od 4 meseca pre stupanja izmena na snagu.

8.6 Operator aerodroma konsultuje Komitet pre finalizovanja planova o novim projektima infrastrukture.

Član 9 **Transparentnost**

9.1 Kad se Komitet sastane da iznese svoje mišljenje o aerodromskim tarifama, operator aerodroma treba pružiti svojim članovima detaljne informacije o komponentama koje služe kao osnova za utvrđivanje sistema ili nivoa svih tarifa koje se naplaćuju od strane operatora aerodroma. Informacije u najmanju ruku moraju obuhvatiti:

- a) Spisak raznih usluga i infrastrukture, koje se nude u zamenu za aerodromske tarife koje se naplaćuju;
- b) Metodologiju, koja se koristi za utvrđivanje aerodromske tarife;
- c) Opštu strukturu troškova u vezi objekata i usluga na koje se odnose aerodromske tarife;
- d) Prihod od raznih tarifa i ukupni troškovi usluga koje one pokrivaju;
- e) Bilo koje finansiranje objekata i usluga od javnih vlasti za koje se naplaćuje aerodromska tarifa;
- f) Prognoza stanja aerodroma po pitanju tarifa, rasta saobraćaja i predloženih investicija;
- g) Stvarno korišćenje infrastrukture i opreme aerodroma tokom datog perioda;

- h) Predviđeni ishod većih predloženih investicija u vidu njihovih učinka na kapacitet aerodroma; i
- i) Rezultat primene podsticajnih šema, ukoliko je obavljena modulacija.

9.2 Kad se Komitet sastaje da izrazi mišljenje o aerodromskim tarifama, predstavnici korisnika u ovom Komitetu trebaju operatoru aerodroma da podnesu informacije koje se naročito odnose na:

- a) Prognozu u odnosu na saobraćaj;
- b) Prognozu po pitanju sastava i predviđenog korišćenja flote;
- c) Razvojne projekte na aerodromu; i
- d) Njihove zahteve od aerodroma.

9.3 Informacije koje se pružaju po ovom članu smatraju se poverljive ili ekonomski osetljive i moraju se tretirati svrsishodno.

Član 10 **Podnošenje završnog predloga ACV-u**

Operator aerodroma podnosi ACV-u konačni predlog za novi sistem aerodromskih tarifa, njihove stope, promenljivost ili izmene ukoliko ima, i to ne kasnije od 2 meseca od stupanja na snagu. Ovaj predlog mora biti praćen sledećom dokumentacijom:

- a) Konačni nivo operativnih troškova;
- b) Prognoza operativnih prihoda;
- c) Zapisnici sastanaka Savetodavnog Komiteta;
- d) Sporazum na nivou usluga, ukoliko postoji;
- e) Planovi investicije i njihovo financiranje.

Član 11 **Određivanje ACV-a**

11.1 U slučajevima kad ACV zaključi da su predložene aerodromske tarife u skladu sa načelima naplate predviđene Članovima 3, 4, 5, 6, 8 i 9, Generalni Direktor ACV izdaje Odluku za odobrenje aerodromske tarife. Administrativni nalog naznačuje novu stopu aerodromskih tarifa na nekom aerodromu i datum stupanja na snagu.

11.2 U slučajevima kad ACV zaključi da predložene aerodromske tarife nisu u skladu sa načelima naplate predviđene Članovima 3, 4, 5, 6, 8 i 9, Generalni Direktor ACV treba zatražiti od operatora aerodroma da izmeni predlog u skladu sa ovom Uredbom i ponovo podnese isti ACV-u na usvajanje.

11.3 Nakon izdavanja Odluke za usvajanje aerodromskih tarifa od strane Generalnog Direktora ACV, operator aerodroma izdaje korisnicima novog sistema obaveštenje o aerodromskim tarifama, njihovim nivoima, promenljivostima ili izmenama, ukoliko ima, i datum stupanja na snagu, i to najmanje mesec dana ranije.

11.4 ACV objavljuje na svojoj internet stranici najnovije Odluke o usvajanju aerodromskih tarifa odmah nakon njihovih stupanja na snagu.

Član 12 Oslobađanje od tarifa

12.1 Sledeći subjekti su oslobođeni plaćanja aerodromskih tarifa:

- a) Avioni koju su uključeni u operacijama pretrage i spašavanja, prilikom nezgode u kojoj je umešano civilno vazduhoplovstvo;
- b) Avioni koji se koriste za humanitarnu pomoć, u slučaju prirodnih nepogoda ili stanja pripravnosti, i
- c) Avioni u poteškoćama.

12.2 Oslobađanja odobrena gore navedenim stavom mogu se poništiti od strane ACV-a u skladu sa Članom 82.2 Zakona br. 03/L-051 o Civilnom vazduhoplovstvu.

Član 13 Ukidanje

Uredba br. 3/2008, od dana 26. Decembra 2008. godine, kojom se utvrđuje naplata za usluge za putnike koji polaze komercijalnim letovima iz Kosova, ovom Uredbom se ukida.

Član 14 Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu 18. januara 2011. godine.

Dritan Gjonbalaj
Generalni Direktor